

AVIZ
**referitor la propunerea legislativă pentru
alegerea Camerei Deputaților și a Senatului**

Analizând **propunerea legislativă pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului**, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.B722 din 7.12.2007,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Prezenta propunere legislativă are ca obiect de reglementare organizarea alegerilor pentru Camera Deputaților și Senat, care va înlocui reglementarea existentă prin Legea nr.373/2004, propusă spre abrogare.

Noua reglementare este motivată de instituirea votului uninominal majoritar cu două tururi de scrutin, reducerea numărului de senatori și deputați prin creșterea normei de reprezentare la 180.000 de locuitori pentru un senator și la 90.000 locuitori pentru un deputat, eliminarea pragului electoral din ambele tururi de scrutin, precizarea atribuțiilor birourilor electorale, stabilirea unor reguli referitoare la campaniile electorale pentru ambele tururi de scrutin, instituirea registrului electoral pentru evidența alegătorilor.

Propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art.17 alin. (1) lit.a) din Constituția României, republicată.

În aplicarea dispozițiilor art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Având în vedere că, potrivit art.74 alin.(4) din Constituția României, republicată, deputații și senatorii pot prezenta propuneri legislative numai în forma cerută pentru proiectele de legi, este necesar ca în titlu expresia „Propunerea legislativă” să fie înlocuită prin cuvântul „Lege”.

3. La **art.2 lit.i)**, pentru un plus de rigoare normativă, propunem ca expresia „unitate teritorială” să fie înlocuită cu expresia „unitate administrativ-teritorială”.

Totodată, având în vedere că proiectul utilizează în cuprinsul său noțiunea de „întâmpinare” alături de cea de contestație (art.14 alin.(1) lit.g) și art.19 lit.c), ar fi fost recomandat ca și aceasta să fie explicitată în cuprinsul art.2.

4. La **art.7 alin.(1)**, întrucât Legea nr.202/1998 privind organizarea Monitorului Oficial stabilește în care „Parte” a editorialului se publică hotărârile Guvernului, pentru suplețea reglementării, propunem eliminarea din text a expresiei “Partea I”.

La **alin.(3)**, este necesar să se revadă textul referitor la începerea campaniei electorale pentru cel de al doilea tur de scrutin, întrucât acesta nu poate începe „a doua zi după cea a votării în primul tur de scrutin”, ci numai după ce rezultatele din primul tur au rămas definitive, avându-se în vedere, totodată, și termenele prevăzute la art.47 alin.(22), art.48 alin.(5) și art.49 alin.(1).

5. La **art.8 alin.(2)**, pentru un plus de rigoare normativă, este necesar ca după expresia „secția de votare” să se introducă expresia „din localitatea”, iar din considerente gramaticale, cuvântul „constituite” trebuie înlocuit prin „constituită”.

6. Referitor la **art.9 alin.(10)**, semnalăm că trimiterea la art.32 alin.(1) și (2) este greșită, textul corect fiind **art.31 alin.(1) și (2)**.

7. Pentru un spor de rigoare normativă, la **art.11 alin.(8)**, propunem ca textul să debuteze, astfel:

“(8) Biroul Electoral Central, în componența prevăzută la alin.(1), adoptă ...”.

8. La **art.12 alin.(1) lit.f)** este necesară eliminarea expresiei „în cadrul acelei secții de votare” din finalul textului, deoarece atribuirea mandatelor nu se face în cadrul secției de votare, așa cum rezultă din text.

La **alin.(1) lit.l)**, textul nu reprezintă o atribuție în sensul celor enumerate anterior, motiv pentru care acesta trebuie să constituie un **alineat distinct**, marcat ca alin.(2). Observația este valabilă și pentru **art.14 alin.(1) lit.j)**, **art.19 alin.(1) lit.i)** și **art.22 lit.j)**.

9. La **art.13 alin.(1)**, pentru claritatea normei, propunem ca prima teză să se încheie după expresia “Municipiului București”, iar cea de-a doua teză să debuteze astfel: “În cele 41 de județe și în municipiul București, birourile electorale sunt formate din ...”.

10. La **art.15 alin.(2)**, pentru claritatea normei, propunem înlocuirea sintagmei “avându-se în vedere prevederile” cu expresia “potrivit prevederilor”. Această observație este valabilă și pentru alin.(3) rândul 2.

Totodată, semnalăm că din redactarea art.15 nu rezultă care anume este circumscripția electorală pentru alegerea senatorilor, de vreme ce numărul acestora este mai mic decât numărul circumscripțiilor electorale constituite pentru alegerea deputaților.

11. La **art.17 alin.(1)**, pentru un spor de precizie normativă, propunem înlocuirea sintagmei “înainte de alegerile parlamentare la termen” cu sintagma “înainte de data stabilită pentru alegerile parlamentare”.

12. La **art.18 alin.(2)**, pentru acuratețea exprimării, recomandăm înlocuirea expresiei “pe funcțiile”, cu expresia “pentru funcțiile”.

13. Pentru unitate în redactarea articolului, la **art.19 alin.(1) lit.g)**, propunem ca textul să debuteze cu sintagma „comunică, în termen de 24 de ore ...”.

14. Semnalăm că dispozițiile care vizează organizarea alegerilor în străinătate ar trebui să se regăsească în texte distincte față de dispozițiile propuse pentru reglementarea internă a procesului electoral.

Avem în vedere, pe de o parte, specificul organizării procesului electoral în străinătate, iar pe de altă parte, faptul că unele norme din proiect, deși au în vedere și secțiile de votare din străinătate, omit să nominalizeze în text și Ministerul Afacerilor Externe (ex.art.22 lit.a)).

Totodată, trebuie să se țină seama de faptul că la organizarea alegerilor în străinătate, asigurarea ordinii și liniștii publice sunt

probleme care trebuie soluționate numai cu acordul și colaborarea autorităților statului de reședință.

15. La art.20 alin.(3), sintagma „Secțiile de votare organizate în străinătate țin de una din circumscripțiile electorale ale municipiului București, stabilită de Biroul Electoral Central” nu este corectă.

Precizăm că, până în prezent, expresia „a ține” avea în vedere numai procedura de centralizare a voturilor exprimate în străinătate. Or, în cazul votului uninominal, problemele sunt diferite.

Din redactare nu rezultă că la stabilirea circumscripției electorale s-a avut în vedere, fie și estimativ, numărul cetățenilor români cu domiciliul în străinătate înscrși în listele electorale permanente. În lipsa unei astfel de precizări, s-ar încălca norma de reprezentare, în sensul că numărul cetățenilor români cu domiciliul în străinătate s-ar adăuga celor avuți în vedere la stabilirea circumscripțiilor electorale din municipiul București, precum și principiul egalității între candidați (unii dintre ei beneficiind de un plus de voturi sau dimpotrivă, fiind defavorizați).

Menționăm că, potrivit art.28 alin.(1) teza a doua, listele electorale permanente cu cetățenii români cu domiciliul în străinătate **stau la baza delimitării secțiilor de votare din străinătate.**

La **alin.(8)**, sugerăm ca expresia „în ordinea alfabetică a localităților” să fie înlocuită cu expresia „în ordinea alfabetică a țărilor, iar în cadrul acestora, în ordine alfabetică a localităților”.

16. Pentru un spor de precizie în redactare, la **art.21 alin.(8)**, propunem ca după termenul “acestui” să fie introdusă o virgulă, iar teza a doua să debuteze cu expresia “după care, în termen de ... se comunică numele acestora biroului electoral județean”.

17. La art.28 alin.(1), pentru corectitudine în redactarea textului, este necesară înlocuirea termenului „subdiviziunile”, cu termenul „unitățile”, iar în final, textul să se refere la secții **de votare**, nu la secții electorale.

18. La art. 30 alin.(2), pentru acuratețea exprimării, se impune ca expresia “hotărâre de Guvern” să fie redată sub forma “hotărâre a Guvernului”.

La **alin.(5)** rândul 2, termenul “conform” trebuie înlocuit cu termenul “potrivit”, mai adecvat în context.

19. La **art.31 alin.(4)**, pentru claritatea textului, propunem înlocuirea expresiei „unui depozit”, cu expresia „unui depozit în lei”.

La **alin.(6)**, pentru identitate de tratament juridic, considerăm că **restituirea** depozitului ar trebui să se facă **tuturor** celor care l-au constituit, nu numai celor menționați în text.

20. La **art.34 alin.(5)**, pentru precizia textului, propunem înlocuirea expresiei „instanța ierarhic superioară” cu expresia „Curtea de apel”.

21. La **art.35** rândul 2, semnalăm că textul alin.(6) al art.34 la care se face trimitere nu prevede nici un termen, motiv pentru care este necesară eliminarea trimiterii la acest alineat.

22. Pentru un spor de precizie în redactare, la **art.41 alin.(5)** propunem reformularea textului astfel:

„(5) Afișajul electoral este permis în alte locuri decât cele stabilite potrivit alin.(2), numai cu acordul proprietarilor sau, după caz, al deținătorilor”.

23. Semnalăm că termenul de 2 zile prevăzut la **art.43 alin.(4)** pentru predarea materialelor necesare birourilor electorale ale secțiilor de votare nu este suficient în cazul secțiilor de votare organizate în străinătate. Se impune, de aceea, reanalizarea textului.

24. La **art.48 alin.(5)**, pentru precizia normei, propunem ca textul să menționeze expres care este organismul electoral care funcționează la nivel superior.

25. La **art.49 alin.(1)**, norma face trimitere din eroare, tot la art.49, motiv pentru care este necesară revederea textului.

26. La **art.50 alin.(1)**, semnalăm că trimiterea la art.50 alin. (2) este greșită, întrucât textul respectiv se referă la atribuirea de mandate, ceea ce implică revederea normei de trimitere și corectarea textului.

La **alin.(3) lit.a)**, propunem eliminarea expresiei „în fața celui alt candidat”, care nu este necesară, fiind și improprie.

La **lit.b)** sugerăm să se reanalizeze textul, înlocuindu-se metoda „tragerii la sorți” pentru desemnarea câștigătorului, cu un criteriu **obiectiv**.

La **alin.(4)**, norma nu se corelează cu dispozițiile alin.(1) și (2) din cadrul aceluiași articol, care stabilesc aceleași principii pentru declararea drept câștigător a unui candidat, și anume majoritatea voturilor celor înscrși în listele electorale. De aceea, textul trebuie reanalizat.

voturilor celor înscriși în listele electorale. De aceea, textul trebuie reanalizat.

27. La **art.54** rândul 3, din considerente gramaticale, este necesară înlocuirea sintagmei “a fost întocmit” cu sintagma “au fost întocmite”.

28. La **art.55 alin.(1)** rândul 4, pentru acuratețea exprimării, recomandăm înlocuirea sintagmei “în care a fost ales deputat sau senator respectiv”, cu sintagma “în care a fost ales deputatul sau senatorul respectiv”.

29. La **art.56 alin.(1)**, întrucât referendumul este reglementat printr-o lege specială, separat de alegerea Camerei Deputaților și a Senatului, respectiv prin Legea nr.3/2000, pentru evitarea confuziilor și a reglementărilor paralele, recomandăm eliminarea sintagmei “respectiv a referendumului”.

Reiterăm această observație și pentru celelalte situații din cuprinsul propunerii legislative care se referă la referendum.

30. La **art.57 lit.b)**, pentru un plus de rigoare normativă, textul ar trebui să facă trimitere, în mod expres, la normele din proiect care reglementează regulile privind semnarea listei de alegători. Propunem, de aceea, ca expresia „cu încălcarea dispozițiilor legii” să fie înlocuită cu sintagma „cu încălcarea art.32 alin.(2) - (5)”.

Observația este valabilă și pentru **lit.k)**, în cuprinsul normei urmând ca expresia „înaintată în conformitate cu prevederile prezentei legi” să fie înlocuită cu sintagma „înaintată potrivit art.44 alin.(22)”.

La **lit.i)**, semnalăm că din redactarea textului nu rezultă care este fapta care constituie contravenție. Astfel, nu se înțelege care anume permisiune i se refuză alegătorului care face dovada faptului că are dreptul să voteze în secția de votare la care se prezintă pentru exprimarea dreptului la vot. Sugerăm reanalizarea normei și completarea corespunzătoare a acesteia.

La **lit.o)**, pentru asigurarea unei reglementări complete, apreciem că textul ar trebui să aibă în vedere și sancționarea faptei săvârșite în perimetrul prevăzut la art.43 alin.(10), respectiv în afara localului de votare, în curtea acestuia, în intrările în curte, în jurul localului de vot, precum și pe străzi și piețe publice până la o distanță de 500 m.

31. Pentru asigurarea uniformității în reglementarea domeniului contravențiilor, propunem ca în cuprinsul **art.58 alin.(4)** să fie

utilizată formula consacrată în cazul normei de completare cu dispozițiile Ordonanței Guvernului nr.2/2001, respectiv:

„(4) Contravențiilor prevăzute la art.57 le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.180/2002, cu modificările și completările ulterioare.”.

32. La **art.66**, semnalăm că, în acord cu termenul utilizat în cuprinsul art.43 alin.(1), textul ar trebui să se refere la transportarea **urnei mobile**, și nu a „urnei speciale”.

Totodată, semnalăm că art.15 la care se face trimitere, nu reglementează modalitatea de transportare a urnei speciale. De altfel, în cuprinsul proiectului nu există nici o normă referitoare la modalitatea de votare în afara secției de votare, prin utilizarea urnei mobile. Este necesară, de aceea, completarea corespunzătoare a Capitolului VIII intitulat - Votarea.

33. La **art.69**, pentru precizia normei, recomandăm înlocuirea expresiei “în prezenta lege” cu sintagma “la art.59-68”.

34. Apreciem că, pentru asigurarea unei reglementări complete, **Capitolul XIII** ar trebui completat cu un nou articol, **art.70**, introdus după actualul **art.69**, care să aibă drept obiect prevederea aplicării sancțiunii contravenționale complementare a confiscării, respectiv a măsurii de siguranță a confiscării bunurilor destinate, folosite sau rezultate din săvârșirea contravențiilor, respectiv a infracțiunilor susceptibile de a da naștere posibilității confiscării.

Propunem următoarea formulare:

„**Art.70.** - Bunurile destinate sau folosite la săvârșirea contravențiilor prevăzute la art.57 lit. ... sau a infracțiunilor prevăzute la art. ..., ori rezultate din comiterea acestora se confiscă”.

35. La **art.73**, propunem ca partea finală a textului să fie reformulată, astfel: „cu **excepția** art.26-29 referitoare la Autoritatea Electorală Permanentă”.

Cu privire la exceptarea de la abrogare a respectivelor articole, apreciem că pentru sistematizarea legislației și crearea unui cadru normativ unitar în materie ar fi fost recomandat ca aceste texte să fie preluate în cadrul proiectului, urmând ca Legea nr.373/2004 să fie abrogată în întregime, evitându-se astfel

existența în vigoare a două legi cu același titlu, dar cu conținut diferit.

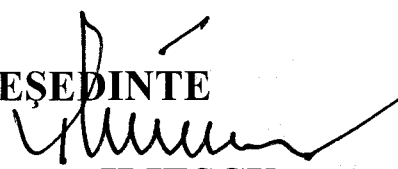
Dacă propunerea nu va fi reținută, este necesară modificarea titlului Legii nr.373/2004.

36. La **titlul Anexei nr.1**, în corelare cu prevederile art.15, care se referă, în principal, la numărul **circumscripțiilor electorale** și la numărul deputaților și al senatorilor, propunem reformularea acestuia, după cum urmează:

„Numărul mandatelor de deputat și de senator pentru fiecare circumscripție electorală, pe județe și municipiul București”.

Drept urmare, la prima coloană din tabelul cuprins în anexa nr.1, expresia „Delimitarea teritorială” se va înlocui cu termenul „județul”.

37. La **anexa nr.2**, în corelare cu prevederile art.10 alin.(1), semnalăm că nu este redat și un model de șampilă pentru Biroul Electoral Central, pentru birourile electorale județene și al municipiului București și pentru birourile electorale de circumscripție, neexistând în cuprinsul propunerii legislative o normă care să împuternicească Guvernul să stabilească prin hotărâre aceste modele.

PREȘEDINTE

dr. Dragoș ILIESCU

București

Nr. 5/03.01.2008